

IFJÚSÁGI KLUB — IFJÚSÁGI AKADEMIA

Írta: FARKAS KATALIN ÉS WALDMANN JÓZSEF

Manapság sokat beszélünk a szabad időről s annak hasznos eltöltéséről. Egyik lényeges művelődéspolitikai kérdéssé vált pl., hogy tölti el az ifjúság a rendelkezésére álló szabad időt?! A közművelődés egyik feladata, hogy megszervezze intézményeiben az ifjúság számára azokat a kereteket, amelyek alkalmasak a szabad idő eltöltésére és azt a tartalmi munkát, amely az eltöltött szabad időt hasznossá teszi. Az ifjúság számára az egyik közkedvelt, hatékony forma a klub s ennek egyik tartalmat adó foglalkozás az ifjúsági akadémia.

Az ifjúsági klubokban szervezett ifjúsági akadémiaák fontos szerepet töltenek be közművelődésünkben, mert az életkori sajátosságokra támaszkodva kihasználják a társ, vagy a társak keresésének az adottságát és e közösséggé szerveződésben nyújtanak szórakozást és ismereteket. Ez azt is jelenti, hogy ifjúsággpolitikai irányelveink érvényesítése érdekében, a művelődéspolitikai elvek szem előtt tartásával tudatosan olyan programokat terveznek és módszereket alkalmaznak, amelyek az ifjúságot mai életünkre készítik elő. „... az jogos igény, hogy a fiatalokat a szocializmust építő nép iránti kötelességtudatra kell nevelni, és arra, hogy a szocializmus építésében nekik nemcsak jogaik, hanem feladataik, kötelességeik is vannak.”¹

Az említett kérdést a főiskola szemszögéből vizsgálva azt kell meglátnunk, hogy a többet tanulnak, a többet tudónak, az értelmiséginek ebben az értelemben kettős kötelessége van. Hadd hivatkozzunk e tétel hangsúlyozott voltának kiemelésé érdekében ismét KÁDÁR Jánosra: „...Mert a népnek olyan szakemberekre van szüksége, akik az eleven életben dolgoznak és produkálnak. A magas fokú szakképzésnek az a rendeltetése, hogy a magasabb ismeretek az életben, az egyén munkájában, a nép javára hasznosuljanak. Ha nem azzal kezdjük már az óvodában, hogy kötelességtudatra neveljük a gyermekeket, akkor hiába tanítunk ismereteket, a fiatalok zsebében lesz ugyan bizonyítvány, de az életben semmire sem mennek vele.”² E szavak tükrében is úgy jelentkezik e kettős s mégis egy és elválaszthatatlan kötelesség, hogy a fiatal pedagógusjelöltnek alaposan fel kell készülni, hogy szakjának és a nevelésnek igazi szakemberévé váljék, és megszerzett tudását az életben érvényesítse, azaz átadja az utána következő nemzedéknek.

„Magyarországon ma több mint 100 ezer pedagógus tanít, az orvosok száma megközelíti a 25 ezret, a mérnököké a 60 ezret, a jogászoké a 20 ezret, a művészeti dolgozóké, népművelőké, könyvtárosoké a 22 ezret, a tudományos műhelyekben több mint 15 ezer kutató dolgozik. Ha csak ezeket a foglalkozási ágakat tekintjük, akkor is megállapíthatjuk, hogy legalább 240—250 ezer olyan szakképzettségű és beosztású értelmiségivel számolhatunk, akik alkalmasak a közművelődésben

¹ KÁDÁR János: Az oktatás fejlesztése — közügy. (Az állami oktatás helyzete és fejlesztésének feladatai. Válogatott dokumentumok. Tankönyvkiadó, Bp., 1973., 12. o.)

² Uo.

való részvételre.”³ Örvezdezhethnénk e számokon, ha a következő sorok nem csökkenének örvezdezésünk mértékét: „Igzat kell adni a hozzászólóknak, hiszen tudjuk, hogy még a neveléssel foglalkozó értelmiségiek egy része sem tud megfelelően bekapcsolódní ebbe a munkába — sokszor egyszerűen tájékozatlansága miatt.”⁴

A Népművelés c. folyóiratban lezajlott vita végül is azzal zárult, hogy lehetőséget nyújtott néhány tanulság levonására, amely éppen az értelmiség társadalmi funkcióját határozza meg, nevezetesen azt, hogy az értelmiségnek a közművelődésben való részvételét erősíteni kell.

Ezeknek a gondolatoknak a nyomán, ha nem is teljesen ebben a megfogalmazásban rajzolódtak ki előttünk azok a feladatok, amelyek a pedagógusjelöltek közéleti felkészítését sürgették, az a gondolat, hogy az eddigi népművelési formák mellé még újabb, lelkesítőbb feladatokat keressünk. Ezen gondok közepette jelentkezett a Szegeci Járási KISZ, a művelődési osztály és a TIT, hogy az ifjúsági klubok keretében ifjúsági akadémiaát indítanának, ha a főiskola hallgatói ezek patronálását vállalják. E feladatra a rendkívül tettekreész Pedagógiai Tudományos Diákkör vállalkozott. E munka ismertetését s néhány pedagógiai tanulság közvetítését az alábbiakban adjuk.

Vállalkozásunk új kezdeményezés volt, s a feladatot megtisztelőnek éreztük. Miket is mondhatnak a főiskolai fiatalok, falusi-tanyai fiataloknak. A probléma összetett. A következő kérdések merültek fel:

- Össze kell állítanunk azt általunk javasolt előadások jegyzékét.
- Egy-egy előadásra alaposan fel kell készülni. A felkészülés azt jelentette, hogy az írásban elkészített és jóváhagyott előadást egymásnak mondták el a hallgatók, néha nem is egyszer.
- Hogyan férkőznek a hallgatók a fiatalok közelébe, nem lesznek-e túlságosan izgatottak, esetleg félénkek, gyámoltalanok; megtudják-e magukat értetni?
- Ki tudnak-e a falusi fiatalokkal olyan kapcsolatot építeni, hogy az mindkét fél részére hasznos legyen?
- Egyáltalán, milyen didaktikai-nevelési célokot lehet megvalósítani?

Most már két év tapasztalatainak és tudatosan gyűjtött adatainak a birtokában megkíséreljük megfogalmazni a kérdésekre adható válaszokat.

1. A vizsgálat módszere

Erre a munkára is vonatkozik az a megállapítás, hogy a kutatási módszerek megválasztása mindig a kutatás témájától és céljától függ. Jelen esetben úgy tűnik, hogy legcélszerűbb módszer a *beszélgetés módszere* s ennek két kiegészítőjeként alkalmaztuk az *ankét módszert* és a *megfigyelést*. Minden előadónak feladata volt az előre alaposan átgondolt és megbeszélte módon az adatok gyűjtése e három módszerrel. Minden egyes előadás után rövid írásbeli jelentést (adatokkal) és jellemzést készített az előadást tartó hallgató. Ezenkívül a TIT számára elkészítették a jelentőlapokat s ezek anyagát jelen dolgozatunk elkészítéséhez ugyancsak felhasználtuk. A beszélgetés módszere:

- A) Az előadások helyén
 - a) előadás előtt és után a fiatalokkal,
 - b) művelődési otthon igazgatóval, pedagógussal, klubvezetővel, gondnokkal

³ KÖPECZI Béla: Társadalom, műveltség, értelmiség. Vitazáró. (Népművelés., XX. évf. 1973. szept., 6. old.)

⁴ Uo.

B) Egyéb beszélgetés

- a) járási népművelési felügyelővel,
- b) TIT munkatársakkal,
- c) a diákkör vezetőségével,
- d) többszöri találkozáson az előadók egymással.

Az ankét módszer:

Megkíséreltük annak a vizsgálatát (kérdőívvel), hogy a fiatalok e közösségi, elsősorban ismereteket szerző tevékenységének mik a motivációs tényezői. Pl., miért vesznek részt ezen az akadémián (sokan néhány km távolságról jöttek).

A megfigyelés módszere:

Ennek az volt a célja, hogy a fiatalok agilitását, reagálását, magatartását, közömbösségét, avagy aktivitását, vagy éppen a lelkesedését figyelje s erről adjon számot.

A jelentő lapok:

A megjelentek számára vonatkozó néhány adatot tartalmaztak és az elhangzott kérdéseket rögzítették.

2. Didaktikai nevelési feladataink

A gyorsan változó világ új feltételeket és körülményeket szab az emberiség számára, s ezekhez a körülményekhez gyorsan kell alkalmazkodni. Ez a gyors alkalmazkodás új ismereteket, új érdeklődést, új szokást, új képességeket kíván, ami a személyiség átalakulásával jár. Kétségtelen, hogy a fiatal fa könnyebben és jobban hajlítható, ami a mi nyelvünkön azt jelenti, hogy a nevelés klasszikus kora (a mi szempontunkból) az ifjúkor. Ilyenkor különösen fontos a határozott nevelési cél, s ebbe már a lehetőségekhez képest beszámítottuk az élet-körülményeket, a környezeti hatásokat. Az akadémiát szervező klubvezetővel, az iskola pedagógusával, a művelődési otthon vezetőjével való konzultálás után, a hallgatóságnak és életkörülményeinek ismeretében az előadás tartalmától függően meghatároztuk az egyes előadások kapcsán adódó nevelési feladatainkat.

El kellett határoznunk, hogy a mértéktartóan szórakoztató előadásokban arra kell törekednünk, hogy előadásaink egyrészt emeljék a társadalomtudományi műveltséget, másrészt segítsenek a természettudományos, a termelési-technikai szemlélet kiterjesztésében és végül hathatósan járuljanak hozzá az ízlés fejlesztéséhez.

A társadalomtudományi műveltség emelését, az emberi kapcsolatok kiépítését, a helyes magatartás kialakítását különösen a következő előadások segítették:

— Pártunk ifjúságpolitikája. — Az ifjúsági törvény végrehajtása. — Az élet értelme. — Pályaválasztás, továbbtanulás. — Hány vallás van a világon? — Barátság, szerelem, házasság — Kettős nevelés.

A természettudományos szemlélet megszilárdítását a következő előadások szolgálták:

— Feltárul az élet titka. — Körforgás a világban. — Az élet értelme. — Biológiai pokolgép — Hogyan lesz a tojásból csirke?

A termelési-technikai ismereteket a következő előadások gazdagították:

— Technikai érdekességek. — Modern lakás, háztartási eszközök.

A hazaszeretet megvalósítására a következő előadásokban törekedtünk:

— 2000 km hazánk tájain. — Nemzeti emlékeink ápolása. — Magyarország kövek között. — Népviselet, népszokások.

Az internacionalizmus erősítésére is törekedtünk előadásainkban:

— A huszadik század szégyene (haláltáborok). — A VIT-ek története.
— Más táj, más nép

Gazdag előadássorozatot iktattunk be az igazi művészet felismerése, a giccstől való megkülönböztetése érdekében:

— Szép, vagy nem szép? — Képzőművészet mindenkinek. — Szép-e a szépirodalom? — Színészek, színpadok. — Zene és valóság.

Egyéb előadásaink:

— Meddig vagyok fiatal? — Illik, nem illik. — Modern öltözködés. — Önfegyelem, joga. — Van-e különbség városi- és falusi ember között? — Telepátia. — A cigányok Magyarországon. — Vannak-e véletlenek? — Csúfolódik-e a falu?

3. Ismeretterjesztő munkánk elemzése

Már az eddigiekből is látható, hogy didaktikailag jól megalapozott előadások tartására törekedtünk. Tettük ezt abból a tudatosan átgondolt szempontból, hogy a didaktikailag helyesen elkészített program már magában hordja a megvalósulás garanciáját. Programunk és ezen belül az egyes előadások elkészítésének a lényege a konkrét körülmények számbavétele, a szükséges egyedi formák kijelölése, az igények és szükségletek megismerése, az egyes foglalkozások vezetőinek, az előadónak a teljes programban való tájékozódása. Előnynek könyvelhető el a célszerűség biztosítása, a tudatosság hangsúlyozott volta és a jó szervezethez való hozzájárulás.

Meg kellett ismerkednünk azokkal a helységekkel, amelyekben az ifjúsági akadémiát megszervezték. Eligazítást jelentett a Helységnévtár, a diákkört vezető tanár személyes kapcsolatai és ismeretei, néhány megyénkbeli hallgató tájékozottsága, az előadó hallgatók egy részének falusi származása és kötődöttsége; a bejelentett igények és nem utolsósorban a járási népművelési felügyelő alapos tájékozottsága. A következő községekben, tanyaközpontokban tartottuk előadásainkat:

— Algyó, Deszk, Kistelek, Sándorfalva, Szőreg, Tápé nagyközségek. Ez utóbbit, Algyót, Szőreget, Tápét az új területrendezés kapcsán Szegedhez kapcsolták.

— Ásotthalom, Balástya, Mórahalom, Pusztamérges, Röske, Rúza, Szatymaz, Zákányszék, Zombó községek (volt tanyaközpontok).

— Ásotthalom-Irodasor, Domaszék-Bajai út, Rúza-Ruki II., Üllés-Baromjárás, Sövényháza—Pusztaszeri major.

3.1. Előkészületek, szervezés

Közismert, hogy a nevelést határozott célratörés jellemzi. Ahhoz tehát, hogy a nevelés valóban célhoz érjen, minden tényezőjének, eszközének tervszerűen, szervezeten kell működnie. Ebből következik a tervszerűség és szervezethez való szükségesége. Ebben a kérdésben mindenki egyetértett s a mi munkánkban két oldalról jelentkezett:

— a mi előadóink, a főiskolai hallgatók tervszerű előkészületeiben, — a klub, illetve a klubnak helyet és egyéb működési feltételeket nyújtó művelődési otthon, vagy iskola előkészületeiben.

3.2. Alkalmazott módszerek, szemléltetés, eszközök

Miután a módszer nem más, mint a nevelési cél megvalósítására szolgáló eljárások összessége, nekünk is meg kellett beszélnünk, hogy az egyes előadások hatékonyságának biztosítása érdekében milyen eljárásokat alkalmazunk. Sorba vettük tehát a módszereket meghatározó szempontokat.

A jelenségek és tárgyak érzéki észlelésének a fontossága közismert. Maradandó képzetek az ember tudatában csak az érzékszervek útján közvetlenül szerzett tapasztalatok alapján keletkezhetnek. De a gondolatot tovább vite azt is elmondhatjuk, hogy az érzékelés, az észlelés, az emlékezés, tehát a megismerő képesség fejleszti a gondolkodást és viszont; a gondolkodás előfeltétele a gondolkodásra készítető érzelmi állapot és az akarati tulajdonságok is.

Tudtuk, hogy olyan fiataloknak tartunk előadást, akikkel csak néhányszor találkozhatunk, ezért a meggyőzés módszerét kívánjuk érvényesíteni a következő eszközök támogatásával: példát, eszményképet állítunk hallgatóink elé előadás, magyarázat, vita és beszélgetés segítségével, sokoldalú, gazdag, de nem túlzott szemléltetés alkalmazásával.

A főiskola és a megyei módszertani központ segítette az előadókat, hogy filmvetítővel, diavetítővel, írásvetítővel, magnóval, lemezjátszóval jelenhessenek meg az előadások színhelyén.

3.3. A hallgatóság

Ifjúsági akadémiáról van szó, tehát hallgatóságunk a 14—24 év közötti fiatalokból adódott. Számunkra nem lehet közömbös, hová, merre tartanak ezek a fiatalok. A közvélemény általánosítva szeret a fiatalokról véleményt mondani. E vélemény, a fiatalok gondolkodásának, magatartásának a megítélése, néha egyértelműen magasztaló, legtöbbször egyértelműen elmarasztaló. Pedig a fiatalság kor, nem, iskolázottság, gondolkodás, munkahely, világszemlélet, magatartás és más jellemzők tükrében rendkívül differenciált. Sok felnőttnek eszébe sem jut, hogy nem a szélsőség, a hangoskodás, a külsőségekkel tündető fiatalok alkotják a fiatalok zömét. Ezek vannak kisebbségben, és a csendben, becsületesen dolgozó és tanuló, nem látványosan produkáló fiatalok a többség. Mint érdekeltek és mint kívülről és belülről figyelők és élők, megfigyeléseink és tapasztalataink alapján a következő megállapítással értünk egyet:

„Az ifjúság megítélésében mi változatlanul az alábbi alapelveket tekintjük irányadónak:

- Először: Ifjúságunk a társadalom elválaszthatatlan része, hibái és erényei sohasem önmagában, hanem mindig a társadalom életében gyökereznek;
- Másodszor: Minden kor ifjúsága más úton jut el a haladó eszmékhez, más körülmények között él és fejlődik;
- Harmadszor: Ifjúságunk problémái nem generációs, hanem társadalmi problémák. A harc nem öregek és fiatalok, hanem a régi és az új között folyik;
- Negyedszer: Az ifjúság helyes megítélése azt igényli, hogy ne a kisebbségből ítéljünk. A fiatalok elbírálásában is az legyen a mérce, amely minden ember megítélésének az alapja: mit tesz a gyakorlatban, hogyan él és dolgozik, hogyan teljesíti kötelességeit?!⁵

⁵ KÁRPÁTI Sándor: Az ifjúság szocialista nevelésének néhány időszerű kérdése. (Információ. A Népművelési Intézet Tájékoztatója. 2. Népművelési Propaganda Iroda).

Az alant következő kimutatások és táblázatok összeállításában és néhány következtetés levonásában a következő két alapvető tényezőt vettük figyelembe: — Honnan jött, honnan jön ez az ifjúság. Milyen gazdasági, politikai és kulturális közeg veszi körül hat rájuk mindennapi életükben.

— Erre építve mit tehetünk mi, meddig mehetünk el a nevelőhatások érvényesítésében, hogy munkánk minél eredményesebb legyen.

Előljáróban vizsgáljuk meg két ifjúsági akadémia hallgatóságát. A jobb megismerés érdekében egy községi és egy tanyai művelődési központban működő ifjúsági akadémia hallgatóságának iskolai végzettségét mutatjuk be:

	Nincs 8. o.	Ált. isk. végzett	Ip. tan., szakmun- kás	Középip. végzett	Főisk., egyet. hallg.	Diplomás
Deszk község	—	—	10	12	4	2
Ásotthalom-irodasori tanyai isk.	10	17	—	—	—	3

Az adatok megértéséhez tudnunk kell, hogy Deszk kb. 3000 lakosú község Szeged közvetlen szomszédságában. Van vasúti állomása, napi sok autóbusz szállítja az utasokat 20 perces menetidővel. A város tehát naponta tetszés szerinti időben megközelíthető. Ásotthalom-Irodasor 27 km-re van Szegedtől. A gazdasági vasút (kisvasút) 4 km-re található. Autóbusz naponta nyolc (8) alkalommal érkezik és indul. Az iskolában három (3) főiskolát végzett tanár tanít, akik minden ifjúsági akadémiai foglalkozáson (amint a kimutatás is jelzi) jelen vannak.

Ha tovább vizsgáljuk e számadatokhoz kapcsolva pl. az Ifjúságpolitika a gyakorlatban c. előadást, a következőkről szólhatunk:

— A jelenlevők közül Deszken 8-an szóltak az előadáshoz.

— A jelenlevők közül Ásotthalmon 4-en szóltak az előadáshoz.

A döntő különbséget már a számok mutatják. Ha azonban a felszólalásokat és a kérdéseket vizsgáljuk, a mérleg nyelve még erősebben Deszk felé billen.

Az alant következő táblázat 12 ifjúsági akadémia helységeit, az elhangzott előadások címét, a látogatók számát és a felszólalók, illetve kérdezők számát mutatja be.

E táblázat több tanulsággal is szolgál. Összesen 43 előadás vizsgálatát végeztük el. 1139-en vettek részt a 12 akadémian. 316 fiatal szóltal fel. A legtöbben falusi és tanyai fiatalok, akik tudvalevően bátortalanabbak, zárkózottabbak. Főiskola hallgatóink beszámolóiból tudjuk, hogy első előadásaikon alig volt kérdező s még kevesebb a hozzászóló. Beszélgetni kellett velük, bátorítani kellett őket, hogy megnyilatkozzanak.

Az előadások száma az ifjúság érdeklődési körét s igényét tükrözi. Ezért nem árt erről néhány mondatot megfogalmazni: A pálma az „Illik, nem illik” c. előadásé, míg a második helyet a „Modern öltözködés” foglalta el. A két előadás igénylése a falusi és tanyai ifjúságnak azt a törekvését tükrözi, hogy félszességét le kívánja vetni. Elkívánkozik abból a szűkebb környezetből, amelyikben eddig élt. Horizontja kitágult és egyre táguló, perspektívái egyre biztatóbbak, a szülőföldhöz való kötöttség kötelékei lelazulnak. A védelmet jelentő és eddig valóban védelmet nyújtó közvetlen környezettől való eltávolodás számára egyúttal elbizonytalanodást is jelent. Nem ismerheti, nem ismeri annak a másik, számára „vonzóbb” világnak a szokásait, törvényeit, amelybe vágyódik. Arra törekszik tehát, hogy olyan visel-

Résztevők, hozzászólók

	Házasság, szerelem		Illik, nem illik		Az élet értelme		Meddig vagyok fiatal		Szép-e a szép-irodalom		Szép, nem szép		Zene és valóság		Feltárul az élet titka		Nemzeti emlé-keink ápolása		Népvisélet, népszokás		2000 km Hazánk szép tájain		Modern öltözködés		Pártunk ifjúság-politikája		Modern lakás		Előadások száma	Résztevők száma	Hozzászólók száma																	
	R	H	R	H	R	H	R	H	R	H	R	H	R	H	R	H	R	H	R	H	R	H	R	H	R	H	R	H																				
Algyő			36	14					32	20			31	4									29	8			40	10	5	168	56																	
Ásotthalom			42	8							26	10											24	10					3	92	28																	
Balástya	35	15	36	11	40	17	39	9											25	3									5	175	55																	
Bordány									20	3	16	15	10	1															3	46	19																	
Domaszék			31	6	26	2															21	4	35	5			25	15	5	138	32																	
Forráskút			26	8			17	7					15	5											30	5			4	88	25																	
Röszke													22	4	15	4													2	37	8																	
Rúzsa	45	7					11	2									23	2											3	79	11																	
Tápé	20	6	20	6			22	6							17	5													4	79	23																	
Üllés			35	6			29	6													30	5	38	12					4	132	29																	
Zákányszék									15	9											30	5							2	14	14																	
Zákányszék-alsó			23	6	17	5																	30	5					3	70	16																	
Előadások sz.: Résztevők	3	100	8	28	3	83	6	24	3	118	2	30	4	67	2	32	4	42	1	25	3	78	5	14	2	32	1	9	23	32	1	23	1	25	3	81	5	14	5	156	40	30	5	65	25	43	1139	316

2. sz. táblázat

Hallgatók összetétele,
átlag a megtartott előadások alapján

Előadások helye	össz. hallg. átlag	Férfi	Nő	Kor szerint			Foglalkozás			Hozzá- szólók száma átlag
				—16év	16—20	20 felett	Tanuló	Mező- gazd. dolg.	Ipari munk.	
Algyő	34	29	5	6	24	4	8	11	15	11
Ásotthalom	30	18	12	4	21	5	12	10	8	9
Balástya	40	25	15	10	20	10	16	14	10	10
Bordány	12	8	4	2	4	6	2	8	2	6
Domaszék	20	10	10	18	2	—	20	—	—	4
Forráskút	26	18	8	2	20	4	10	12	4	6
Röszke	18	8	10	4	12	2	10	5	3	4
Rúza	23	15	18	3	10	12	5	12	8	4
Tápé	20	15	5	2	15	3	10	4	6	6
Üllés	30	22	8	2	24	4	2	24	4	6
Zákányszék	15	5	10	2	10	3	2	12	1	7
Zákányszék-alsó	20	13	7	17	3	—	15	4	1	5
Átlag	24	15	9	6	12	4	9	10	5	7

3. sz. táblázat

Hallgatók összetétele átlagos adatokból százalékban

Előadások helye	Férfi	Nő		Kor szerint			Foglalkozás			Hozzá- szólók
				—16év	16—20	20 felett	Tanuló	Mező- gazd. dolg.	Ipari munk.	
Algyő	85	15		17	70	13	23	32	45	32
Ásotthalom	60	40		13	71	16	40	33	27	30
Balástya	63	37		25	50	25	38	37	25	25
Bordány	67	33		16	34	50	16	68	16	50
Domaszék	50	50		90	10	—	100	—	—	20
Forráskút	69	31		8	76	16	38	46	16	23
Röszke	44	56		22	66	12	52	20	28	22
Rúza	60	40		12	40	48	20	48	32	16
Tápé	75	25		10	75	15	50	20	30	30
Üllés	73	27		6	80	14	6	80	14	20
Zákányszék	30	70		13	72	15	13	80	7	41
Zákányszék alsó	65	26		85	15	—	75	20	5	25
Összesítve	63	37		25	63	12	37	42	21	28

kedési, magatartási normákat sajátítson el, amelyek eligazítják és biztonságot kölcsönöznek az új körülmények között, Hasonlóak kívánnak lenni a városiakhoz, ne lehessen pl. a ruházatukról és más külsőséges jegyekből már messziről látni, hogy falusiak.

A következő két táblázatban a hallgatóság községenkinti összetételét vizsgáltuk. A 2. sz. táblázatban átlagot számoltunk. A foglalkozásokat tanulóokra, mezőgazdaságban és iparban dolgozókra egyszerűsítettük. A 3. sz. táblázatban százalékként az előző táblázat átlagát.

3.4. A kérdések

Azt tanítjuk, hogy a jó kérdezés tudása biztos tárgyismeretet, erős logikát, a nyelvvel való bánni tudást és gyakorlottságot jelent. Mi azonban most a kérdéseket nem az előadó, hanem a befogadó oldaláról kívánjuk vizsgálni. Mit és hogyan kérdez az a fiatal, aki soha nem hallott és nem tanult a kérdezés módszeréről, aki nem tanulta, hogy a kérdésnek tartalmilag pontosnak, megfogalmazásában világosnak, formailag a lehető legrövidebbnek és nyelvileg is helyesnek kell lennie.

Arra törekedtünk, hogy olyan megfelelő, nyílt légkört teremtsünk, amelyben a fiatal hallgatók feszültsége felenged és a kérdezés mellett a beszélgetés is kialakuljon. Így sikerült elérnünk, hogy háromszáztizzenhat (316) fiatal nyilatkozott meg. Legtöbbben csupán egy-egy kérdés megfogalmazásáig jutottak el. Ha közelebbről megvizsgáljuk a sokszor primitíven, néha bátortalanul feltett, később a beszélgetés (néha vita) hevében már bátrabban, néha egészen szabatosan megformált kérdéseket, látnunk kell, hogy az ifjú önmagát adja; gondolatait, gondjait, kétségeit, vágyát törekvéseit önti e kérdésekbe. A kérdések vizsgálata is segít bennünket az ifjúság jobb megismerésében.

3.5. A főiskolai hallgatók, mint előadók

Sokszor felvetődött már a kérdés, hogy mai társadalmunkban lehet-e és egyáltalán szükséges-e az általános iskolai tanárt a két háború közötti néptanítóhoz hasonlóan „polihisztorrá”, mindent tudóvá képezni? A kérdésre a leghatározottabb nemmel felelhetünk. Nem lehetséges, mert a tudományok gyors fejlődése nyomán bekövetkezett eredmények sokaságát egy ember nem sajátíthatja el és nem is szükséges, mert már régen ott tartunk, hogy a különböző szaktudományok terjesztését falun is a jól képzett szakemberek sokasága végezheti és természetesen nem csak pedagógus. Azt azonban látnunk kell, hogy a társadalom a mai pedagógustól olyan közéleti személyiséget és társadalmi munkást vár el, aki a szocializmus építésében annak sokrétű és bonyolult folyamatában kisebb-nagyobb mértékben felelős vezető. Egész társadalmunkkal meg kell láttatni, hogy a művelődésügy és abban az iskola az életnek nem mellékerülete, hanem egyik legfontosabb, az életre előkészítő műhelye, s abban a pedagógus a mester.

„Az oktatás és a nevelés történelmi eredményeit a pedagógusok áldozatkész, jó munkája nélkül nem tudtuk volna elérni. Pártunk bízott a pedagógusokban és bizton támaszkodik ma is rájuk. Javíthatjuk mi az oktatás tartalmát, szervezetét, az anyagi ellátás színvonalát — az oktatás-nevelés középpontjában mégis a pedagógus marad.”

Az oktató-nevelő munkának ki kell lépnie izoláltságából, szélesebb horizontúvá

⁶ ACZÉL György: Az állami oktatás helyzetéről. Előadói beszéd a Központi Bizottság 1972. június 14-i ülésén.

kell válnia és *az élettel a legszorosabb kapcsolatot kell teremtenie*. A tanárjelöltek e munkára való felkészítésében kívántunk közreműködni, amikor sorainkba szólítottuk és útba indítottuk, látni és tanulni, láttatni és tanítani. Főiskolásaink elmondották, hogy sok értékes pedagógiai és pszichológiai tapasztalatot szereztek. Be tekintettek néhány falu és tanyakörzet kulturális életébe. Megismerték a tanyai művelődési központokat, iskolákat, művelődési otthonokat, klubokat, ezeknek ifjú tagságát és a bennük folyó munkát. Ezekről eddig csak elméletben hallottak. Mi tagadás, még a saját falujuk ilyen intézményeitől is elszakadtak, középiskolai és főiskolai tanulmányaik megkezdése óta. Most azonban ennek a munkának a jelentősége és a szépsége kikristályosodott előttük. Tanultak, élettapasztalatokat szereztek, kiléptek a főiskola falai közül az életbe és megtették első lépéseiket az önálló pedagógiai munka felé. Elért sikeres eredményeik biztatóak s reményt adnak arra, hogy személyiségükben gyarapodva e jó leckével gazdagodva a jövőben is jó munkát fognak végezni.

Amikor tanulmányunk középpontjába az ifjúsági akadémia eredményeinek vizsgálatát tettük és itt elsősorban az akadémia ifjú tagságát és a főiskolai hallgatók előadói munkáját és lelkesedését kívántuk kiemelni, — nem mulaszthatjuk el a Szegedi Járás KISZ Bizottságának, a TIT-nek és a Szegedi Járási Hivatal Művelődésügyi Osztályának az akadémia előkészítésében és szervezésében kifejtett jó munkáját sikeres példaként megemlíteni.

Összegezésül annyit mondhatunk, hogy sok munka és fáradság fekszik egy ilyen központból irányított ifjúsági akadémia megszervezésében és lebonyolításában, de megérte. A tanulságok levonására nagyobb léleketű tanulmány készült, itt azonban helyszűke miatt okulásul ennyit tudunk közölni.

JUGENDKLUB — JUGENDAKADEMIE

von *Katerine Farkas und Joseph Waldmann*

Das Dekret des Ministerrates über die kulturelle Versorgung der Jugend drängt auf die Errichtung von Jugendklubs und innerhalb dieser auf die Ermöglichung verschiedener Kulturformen. Zu diesem Zweck wurden in 14 Gemeinden des Kreises Szeged im Rahmen dieser Klubs jene Jugendakademien ins Leben gerufen, deren Vortragende unsere Hochschul-Hörer waren.

Die Verfasser haben neben der Organisation und ander — weitigen Vorbereitungsarbeiten die Bedeutung der Jugendakademie auf zwei Gebieten studiert:

1. Was bedeutete die zweijährige Vortragsserie den rund zweitausend (2000) 15—24-jährigen Jugendlichen vom Lande — aus Dörfern und Einzelgehöften — vom Gesichtspunkte der Zerstreung und Bildung?

2. Was kann die moderne Pädagogenbildung u. a. im Rahmen ihrer speziellen Bestrebung, Persönlichkeiten des öffentlichen Lebens heranzubilden, tun; welchen Weg soll sie im Interesse der Pädagogenanwärter wählen?

Szeged, den 10. Jan. 1974.

МОЛОДЁЖНЫЙ КЛУБ — «МОЛОДЁЖНАЯ АКАДЕМИЯ»

Каталин Фаркаш и ожеф Вальдманн

Постановление Совета Министров о положении культурной жизни молодёжи требует создания молодёжных клубов и в рамках их организацию различных форм просветительной работы. В интересах достижения этой цели в 14-ти селах Сегедского района были организованы «Молодёжные Академии» докладчиками которых были студенты нашего института.

Авторы помимо исследования организации и других подготовительных работ с двух аспектов изучают значение «Молодёжной Академии». С одной стороны изучают что означала с точки зрения интересов и просвещения серия докладов за два года для двух тысяч хуторских и сельских представителей молодёжи. С другой стороны изучают возможности подготовки преподавателей, выбор путей в интересах формирования будущих преподавателей в сфере воспитания в качестве общественного деятеля.